

Zapraszamy do Gminy

Osiek Mały

www.bip.wokiss.pl/osiekmalyg

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce informator o Gminie Osiek Mały.

Znajduje się w nim krótka informacja dotycząca walorów naszej gminy - jej historii, zabytków, ciekawych miejsc, które warto zobaczyć.

Dzięki dbałości samorządowców o rozwój gospodarczy i społeczny Gmina Osiek Mały dynamicznie się rozwija. Korzystamy z projektów i dotacji unijnych, dzięki którym sukcesywnie poprawiana jest infrastruktura techniczna i społeczna.

Życzę miłego pobytu i wielu niezapomnianych chwil w Gminie Osiek Mały

Wójt Gminy Osiek Mały
Marek Górczewski

Gmina Osiek Mały położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie kolskim i rozciąga się na powierzchni 87,33 km², z czego 78% tej przestrzeni zajmują użytki rolne, a 18% tereny leśne. Południowa część gminy leży na Nizinie Wielkopolskiej - Kotlinie Kolskiej, natomiast północne krańce wchodzą w skład Pojezierza Kujawskiego. Ośrodek gminy

znajduje się w Osieku Małym. Od zachodu gmina sąsiaduje z Gminą Kramsk z powiatu konińskiego, od północnego - zachodu z Gminą Sompolno z powiatu konińskiego, od północno-wschodu z Gminą Babiak z powiatu kolskiego, od wschodu i południa z Miastem i Gminą Koło. Jest korzystnie usytuowana pod względem komunikacyjnym z powodu bliskości międzynarodowych ciągów komunikacyjnych. Gmina liczy obecnie około 6000 mieszkańców i administracyjnie podzielona jest na 23 sołectwa (Borecznia Wielka, Nowe Budki, Stare Budki, Nowy Budziszław, Stary Budziszław, Dęby Szlacheckie, Drzewce, Felicjanów, Lipiny,

Luczywno, Młynek, Nowa Wieś, Osiek Mały, Osiek Mały - Kolonia, Osiek Wielki, Maciejewo, Rosocha, Smólniki Osieckie, Smólniki Racięckie, Szarłatów, Trzebuchów, Witowo, Zielenie).

Śladami historii

Gmina Osiek Mały, jako odrębna jednostka samorządu terytorialnego powstała 1 stycznia 1973 r. W momencie zawiązywania się wspólnot gminnych na ziemiach

polskich w pierwszej połowie XIX w., miejscowości, które obecnie wchodzą w skład obszaru Gminy Osiek Mały, w większości przynależały administracyjnie do Gminy Budziszław Stary, Gminy Czołowo i częściowo do Gminy Sompolno. Sam Osiek Mały też nie był ośrodkiem gminy i od 1827 r. wchodził w skład Gminy Budziszław Stary. Taki stan utrzymywał się do 1954 r. Gmina Budziszław Stary składała się wówczas z 17 gromad: Borecznia Wielka, Budki Nowe, Budziszław Nowy, Budziszław Stary, Dęby Szlacheckie, Dęby Szlacheckie Kol., Drzewce, Lubiny, Maciejewo, Młynek, Nowa Wieś, Ochle, Osiek Mały, Smólniki, Szarłatów, Trzebuchów i Witowo. Jednostka została zniesiona 29 września 1954 r. wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin. Po reaktywowaniu gmin w 1973 r. nie przywrócono Gminy Budziszław Stary, lecz utworzono jej terytorialny odpowiednik – Gminę Osiek Mały.

Terytorium dzisiejszej Gminy Osiek Mały posiada bogatą historię związaną od średniowiecza z Wielkopolską. Historyczne metryki poszczególnych miejscowości gminy, udokumentowane źródłowo, niejednokrotnie sięgają XIV w. Do najstarszych wsi gminy zaliczamy m.in.: Budziszław (1463 r.), Osiek Wielki (1345 r.), Osiek Mały (XV w.), Dęby Szlacheckie (XIV w.), Lipiny (1447 r.), Drzewce (1486 r.), Luczywno (1461 r.), Nową Wieś (1475 r.), Trzebuchów (1432 r.), Rosochą (1434 r.), Witowo (XV w.).

Na terenie gminy zachowały się cenne zabytki w miejscowościach:

Osiek Mały

Pierwsza wzmianka o istnieniu wsi pochodzi dopiero z 1513 r. Obecnie stanowi ona zaplecze usługowo-handlowe dla rolniczej okolicy. Znajduje się tutaj niewielki park (1,3 ha), którego drzewostan tworzą głównie: świerki, brzozy, dęby i modrzewie. W parku dwór z połowy XIX wieku (obecnie Urząd Gminy) o skromnych cechach klasycystycznych.

Dęby Szlacheckie

Dęby Szlacheckie (dawnie Demby), wzmiankowane są po raz pierwszy w dokumentach z 1415 roku jako wieś szlachecka. Parafia została erygowana najprawdopodobniej w drugiej połowie XIV wieku (do roku 1818 należała do arch. gnieźnieńskiej). Zatem najcenniejszym, a zarazem najpiękniejszym zabytkiem historycznym miejscowości jest kościół oraz cmentarna kaplica.

Pozostałe zabytkowe, choć zniszczone, zapomniane i zaniedbane, obiekty to szlacheckie dworki oraz drewniany wiatrak „Kozłak”. Pierwszy kościół parafialny p. w. Wszystkich Świętych znajdował się we dworze w Osieku Małym. Obecny został wzniesiony w Dębach Szlacheckich w 1756 roku z fundacji podkomorzego inflanckiego Stanisława Zakrzewskiego, który był właścicielem wsi. Kościół został zdewastowany w czasie II wojny światowej, lecz po 1945 roku go odbudowano. Od 1998 do 2006 r. w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków trwał generalny remont świątyni. Do niedawna sądzono, że kościół został wybudowany z drewna modrzewiowego, ale w trakcie renowacji świątyni fachowcy orzekli, że do jego budowy użyto drewna sosnowego lub świerkowego. Jest to budynek o konstrukcji zrębowej, zbudowany w formie krzyża, jednonawowy z prezbiterium niższym i węższym od nawy. Dwie kaplice tworzą rodzaj transeptu. Do kaplicy południowej przylegają mała kaplica i kruchta, do północnej – zakrystia i kruchta. Dachy są pokryte gontami. Nad nawą znajduje się wieżyczka na sygnaturę, a wewnątrz strop. Przed kościołem stoi dzwonnica z dzwonem z 1745 roku. Jeśli chodzi o wystrój kościoła, największą uwagę zwracają zrekonstruowane w 2003 roku eklektyczne ołtarze. W głównym znajduje się nowy obraz Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, a za zasuwą współczesna rzeźba przedstawiająca Pana Jezusa na krzyżu. W bocznym ołtarzu po lewej stronie wisi obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, natomiast na ołtarzu z prawej strony można podziwiać płaskorzeźbę w drewnie przedstawiającą Chrzest Pański w rzece Jordan. Godny uwagi jest również barokowy krucyfiks zawieszony w świątyni na belce tęczowej, kuta w kamieniu chrzcielnica oraz osiemnastowieczne drzwi do kaplicy. W kościele znajduje się także monstrancja z 1745 roku. Do wyłożenia wewnętrznych ścian i budowy ołtarzy, użyto niebejcowanego drewna, dzięki czemu kościół jest jasny i przestronny.

Kolejnym cennym, choć zapomnianym i zniszczonym, zabytkiem historycznym Dębów Szlacheckich jest zespół dworski, przez miejscową ludność nazywany

„starym” i „nowym” dworkiem. „Stary” dworek prawdopodobnie istnieje od końca XVIII wieku. Jego pierwszym właścicielem był hrabia Łuszczewski. Był to budynek murowany, pokryty strzechą. Z kolei młodszy, „nowy” dworek powstał prawdopodobnie w XIX wieku. Został zbudowany z modrzewia na podmurówce, a całość została pokryta tynkiem. W 1992 roku dworek, w wyniku podpalenia, spłonął. Ostatnimi właścicielami majątku ziemskiego, na terenie którego znajdowały się dworki, byli Żydzi. Otaczali oni tę posiadłość wielką troską. Zaczęli również uprawiać ziola. Był to prawdopodobnie pierwszy lub drugi ośrodek zielarski w Polsce. Do II wojny światowej ziola sprzedawano na potrzeby farmaceutyczne. Tuż przed wybuchem wojny jeden z właścicieli zdążył wyjechać do Ameryki, a drugi został schwytyany przez Niemców. Od tego momentu ślad po nim zaginął. Po II wojnie światowej w wyniku reformy rolnej majątek został przejęty przez państwo. Powstał w nim Zielarski Ośrodek Doświadczalny, który funkcjonował do 1990 roku. Przede wszystkim jednak po wojnie przeprowadzono generalny remont „starego” dworku, m.in. zmieniono pokrycie dachowe na dachówkę. Przez kilkanaście lat mieściła się w nim szkoła podstawowa, a od 1949 roku – biblioteka. Po 1990 roku obiekty stały się własnością Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zaczęły ulegać stopniowej dewastacji (pożar, brak opieki). Wycięto także wspaniałe dęby z parku przy dworze, uznane wcześniej za pomniki przyrody. Aktualnie obiekt jest własnością prywatną.

Zabytkowym obiektem miejscowości jest również drewniany wiatrak

„Kozłak”, który jest własnością prywatną, jednak brak jakichkolwiek dokumentów, które określiłyby czas jego powstania. Zdaniem właścicieli ma on około 250 lat i powstał na przełomie XVIII i XIX wieku. Od początku był napędzany siłą wiatru. Ponieważ stał z dala od wioski, w 1930 roku został przesunięty bliżej zabudowań właściciela. Wiatrak miał młękę dla pobliskich rolników, którzy dowozili własne zboże. Po wojnie, w 1958 roku, kiedy wieś została zelektryzowana, w wiatrak zamontowano mechaniczny napęd. Wtedy znacznie wzrosła jego wartość użytkowa. Od kilkunastu lat wiatrak, choć działa, nie jest użytkowany. On również ulega powolnemu zniszczeniu.

Osiek Wielki

W Osieku Wielkim pierwszy kościół parafialny, drewniany, pod wezwaniem św. Mikołaja istniał już w 1345 roku, drugi także drewniany, pod wezwaniem św. Bartłomieja Apostoła zbudowano w XVI wieku. Częściowo odbudowywano w 1803 roku. Obecny, wzniesiony na miejscu dawnego w 1890 roku, konsekrowany został w 1905 roku. Jest to kościół

w stylu neogotyckim, bogatą polichromię, zabytkowy rzeźbiony konfesjonał z 1902 roku, chrzcielnicę z piaskowca z okresu baroku. Ołtarz główny z obrazem patrona zasłaniany jest obrazem Serca Jezusowego. Odpusty w Osieku Wielkim odbywają się w niedzielę po uroczystościach św. Bartłomieja (24 sierpnia). Na cmentarzu mogiła lotnika polskiego por. Góreckiego oraz żołnierza radzieckiego, zastrzelonych w okolicy Osieka Wielkiego.

Ogólna charakterystyka

Osiek Mały to gmina typowo rolnicza. Produkcję rolną prowadzi ok. 1000 gospodarstw rolnych. Jakość i struktura gleb decyduje, że uprawia się głównie żyto i ziemniaki, a hoduje trzodę chlewną. Mniejsze znaczenie ma uprawa pszenicy i roślin przemysłowych oraz hodowla bydła. O kierunkach hodowli zwierząt i uprawy roślin decyduje ich opłacalność oraz

popyt. Poza rolnictwem działa ok. 330 podmiotów gospodarczych prowadzących głównie działalność handlową i usługową. Oblicze gospodarcze gminy zmienia budowana przez KWB „Konin” odkrywką węgla brunatnego „Drzewce”. Po zakończeniu eksploatacji złoża na miejscu odkrywki powstanie zbiornik retencyjny, który znacznie poprawi stosunki wodne w tym rejonie i stworzy możliwości rozwoju turystyki. Krajobraz gminy jest urozmaicony przez powstające farmy wiatrowe. Największym zakładem i pracodawcą jest firma SEGLA zajmująca się hartowaniem i uszlachetnianiem szkła.

Gmina dba o rozbudowę infrastruktury technicznej. Teren gminy został w pełni wyposażony w sieć wodociagową. Wszystkie miejscowości są strefonizowane a w 2011 r. została zakończona na terenie całej gminy budowa sieci internetu szerokopasmowego. W 1998 r. zakończono gazyfikację Osieka Wielkiego. W 2000r. oddano do użytku oczyszczalnię ścieków w Osieku Małym. Aktualnie w Osieku Małym, Dębach Szlacheckich i Osieku Wielkim jest założona kanalizacja sanitarna. Głównym celem gminy jest dążenie do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych zapewniających sukcesywną poprawę środowiska gminy. Budowa kanalizacji zmniejszy zanieczyszczenie wód powierzchniowych, głównie wolnostojących zbiorników, co spowoduje, że tereny te będą częściej odwiedzane przez turystów. Czyste powietrze, woda i gleba przyczynią się do wzrostu atrakcyjności terenu. Stworzy to możliwości rozwoju turystyki i rekreacji, a co się z tym wiąże powstaną nowe miejsca pracy. Dążąc do zapewnienia komfortu i poprawy bezpieczeństwa poruszających się po drogach pojazdów i osób, gmina buduje nowe i modernizuje istniejące drogi. Poprawa parametrów technicznych i eksploatacyjnych dróg przyczyni się do zwiększenia funkcjonalności i wygody ruchu. Rozwój infrastruktury oraz urozmaicony i malowniczy krajobraz, jak również zwarte kompleksy leśne, liczne oczka wodne i bujną roślinność znacznie podnoszą atrakcyjność gminy. Samorząd gminy inwestorom oferuje wszelką pomoc, dobre przyjęcie oraz współpracę.

Dane teleadresowe

Urząd Gminy w Osieku Małym
ul. Główna 1
62-613 Osiek Mały
tel./fax 63 2 62 41 70, 63 262 41 71
osiek.maly@wokiss.pl
<http://bip.wokiss.pl/osiekmalyg>

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Osieku Małym
ul. Główna 6
62-613 Osiek Mały
tel. 63 271 73 83

Gminna Biblioteka Publiczna w Osieku
Małym
ul. Główna 6,
62-613 Osiek Mały
tel. 63 271 72 68.

Ludowy Bank Spółdzielczy w Strzałkowie
Filia Osiek Mały
ul. Leśna 2
62-613 Osiek Mały
tel. 63 271 73 73

Poczta Polska S.A
Urząd Pocztowy w Osieku Małym
ul. Główna 1
62-613 Osiek Mały
tel 63 271 72 00

OSP w Dębach Szlacheckich
Dęby Szlacheckie 91, 62-613 Osiek Mały

OSP w Drzewcach
Drzewce 19, 62-613 Osiek Mały

OSP w Lipinach
Lipiny 11, 62-613 Osiek Mały

OSP w Łucywnie
Łucywno 32, 62-613 Osiek Mały

OSP w Młynk
Młynek 33, 62-600 Koło

OSP w Nowych Budkach
Nowe Budki 15, 62-600 Koło

OSP w Osieku Wielkim
Osiek Wielki 81, 62-600 Koło

OSP Osiek Mały-Kolonia
Osiek Mały-Kolonia 25, 62-613 Osiek Mały

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łucywno,
Racięcice i Okolic, Łucywno
62-613 Osiek Mały

Gminny Klub Sportowy „Osiek Wielki”
Osiek Wielki 124, 62-600 Koło

Uczniowski Klub Sportowy „Dęby”
w Dębach Szlacheckich,
Dęby Szlacheckie 54, 62-613 Osiek Mały

Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Osiek-Med. s.c
Dorota Cieślak i Jolanta Krzesłowska-
Chodosz
Dęby Szlacheckie 88, 62-613 Osiek Mały

Apteka w Dębach Szlacheckich
Dęby Szlacheckie 88
62-613 Osiek Mały

Parafia Wniebowzięcia NMP
Dęby Szlacheckie 58
62-613 Osiek Mały

Parafia św. Bartłomieja Apostoła
Osiek Wielki 87
62-600 Koło

Policja Zespól Dzielnicowych Osiek Mały
ul. Główna 6, 62-613 Osiek Mały
tel. 63 271 73 27

Zespól Szkół w Dębach Szlacheckich
62-613 Osiek Mały
tel. 63 262 24 87

Szkoła Podstawowa w Budkach Nowych
62-600 Koło
tel. 63 262 22 66

Szkoła Podstawowa w Drzewcach
62-613 Osiek Mały
tel. 63 271 73 17

Szkoła Podstawowa w Łucywnie
62-613 Osiek Mały
tel. 63 262 32 24

Szkoła Podstawowa w Osieku Wielkim
62-600 Koło
tel. 63 271 78 01

Przedszkole Samorządowe w Osieku
Małym, ul. Główna 1
62-613 Osiek Mały
tel. 63 262 41 82

1

LUDOWY BANK SPÓŁDZIELCZY W STRZAŁKOWIE

filia Osiek Mały

ul. Leśna 2, 62-613 Osiek Mały, tel. 63 271 72 14, fax 63 271 72 14
www.lbsstrzalkowo.pl, e-mail: osiek.maly@lbsstrzalkowo.pl

Polecamy:

- tanie kredyty
- wysokie oprocentowanie oszczędności
- tanie i szybkie rozliczenia
- bankowość internetową
- ubezpieczenia na życie i majątkowe

**SUPER BANK TO SUPER KLIENCI
A DLA NICH MAMY SUPER OFERTĘ**

**PRODUCENT
SZYB HARTOWANYCH**

WWW.SEGLA.COM.PL

Oferujemy pełen zakres obróbki szkła:
od cięcia i szlifowania krawędzi
poprzez wiercenie otworów,
matowanie i nakładanie sitodruku.
Nasze szyby bezpiecznie płaskie i gięte
znajdują zastosowanie przede wszystkim:
w środkach transportu drogowego i szynowego,
w kabinach maszyn budowlanych i rolniczych,
w oknach i iluminatorach statków.

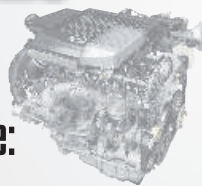
P. W. SEGLA Baryta & Florczak Sp. j.

ul. Polna 3/5, 62-613 Osiek Maty, tel. 63 27 25 010, tel./fax 63 27 22 468

3

MECHANIKA BLAGHARSTWO LAKIERNICTWO

Świadczymy naprawy bieżące i powypadkowe:
zawieszenia, układu hamulcowego,
układu wydechowego, silników i skrzyń biegów,
alternatorów i rozruszników, lakiernictwo

**SPRZEDAŻ NOWYCH
CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH**

PHU AUTO-MAR

Marszewski Grzegorz

tel. 695 426 346

fax 63 271 76 13

Drzewce 13

62-613 Osiek Mały

phuauto-mar@wp.pl

Wydawnictwo Pomorza i Kujaw PiK

Zbigniew Klimczak

- Plansze • Gadzety firmowe •
- Mapy • Składane plany •

ul. Sobieskiego 1, 85-060 Bydgoszcz, tel. 52 345 66 13, fax 52 345 66 37

www.wydawnictwo-pik.pl, e-mail: info@wydawnictwo-pik.pl

5

Przedsiębiorstwo Budowlane „JUREK”

Marciniak Andrzej

usługi ogólnobudowlane i projektowe
remonty obmury kotłów energetycznych
izolacje przemysłowe
budownictwo przemysłowe

www.pbjurek.com

Siedziba I
ul. Kościuszki 14
62-025 Kostrzyn Wlkp.

Siedziba II
Łuczywno 4E
62-613 Osiek Mały

Kwatery w Kostrzynie
pokoje 3-, 4-, 5-, 6-osobowe

e-mail: pbjurek@pbjurek.com

tel. 607 526 068, tel. 607 518 312

6

FIRMA „SAW” USŁUGI TARTACZNE

sprzedaż więźby dachowej
szwedzkie pokrycia dachowe „Bratex Dachy”
deski ogrodzeniowe, sztachety
deski, łaty, kontrłaty
rynny „Kaczmarek”
duży wybór drewna

usługi koparkoładownicą

Osiek Mały Kolonia 3, 62-613 Osiek Mały
tel. 63 27 17 500, tel. 727 541 653, 667 516 713

Wydawnictwo Pomorza i Kujaw PiK Zbigniew Klimczak

www.wydawnictwo-pik.pl - Bydgoszcz 2012 r.

Redaktor wydania: Adam Chyliński

Współpraca redakcyjna: Ewa Sobieraj, Damian Łaszewski

Korekta: Agnieszka Kajak

Materiały wykorzystane w opracowaniu przygotował:

Urząd Gminy Osiek Mały

Wydawnictwo nie odpowiada za treść i aktualność reklam oraz danych dotyczących gminy.